

חדשנות בבריאות האשה מציאות מדומה להפחתת כאב ולחץ בבדיקות שד

דר' ענת לרון¹, אביה לביא², דנה מלר- עפרוני², נטע אלוני¹, דר' רותי ברגר³

¹ המערך הפסיכולוגי, אסותא מרכזים רפואיים, ² המכללה האקדמית אשקלון, ³ המחלקה לקידום בריאות, אסותא מרכזים רפואיים

רקע ומטרות

- בדיקות ממוגרפיה וביופסיה מלוות לעיתים קרובות בחרדה, מתח וחשש מכאב, רגשות העלולים להשפיע על חוויית המטופלת ועל היענות לבדיקות סקר.
- טכנולוגיית מציאות מדומה (VR) מציעה פתרון לא-תרופתי להפחתת לחץ ושיפור החוויה הטיפולית.
- מטרת המחקר הייתה לבחון את השפעת השימוש במשקפי VR על חרדה, לחץ, כאב ושביעות רצון בקרב נשים שעברו ממוגרפיה או ביופסיית שד.

שיטות

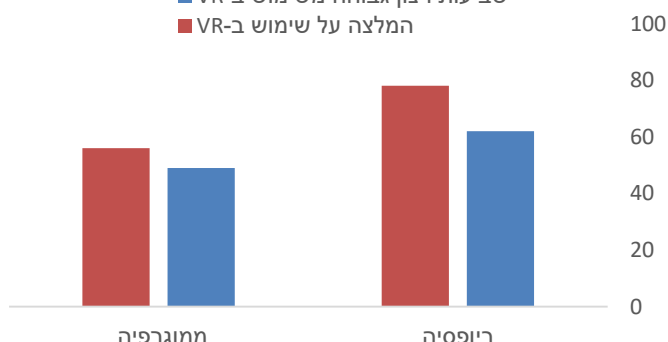
מחקר RCT. אוכלוסיית המחקר: מטופלות שעברו ממוגרפיה או ביופסיית שד (ממוטומיה) באסותא רמת החייל בחודשים מרץ 2025 עד ינואר 2026. בביופסיה (N=121) מטופלות הניסוי (N=61) הרכיבו את משקפי VR במהלך הבדיקה ובממוגרפיה (N=149) מטופלות הניסוי (N=100) להרכיבו את משקפי VR לפני הבדיקה. המשתתפות בקבוצת ההתערבות והביקורת מלאו שאלונים דיגיטליים על רמות החרדה, הכאב והמצוקה, תחושת שליטה לפני הבדיקה ולאחריה ושאלון שביעות רצון לאחר הבדיקה.

תוצאות

ביופסיה: במדד הכאב והחרדה לא נמצא הבדל בין משתמשות ב-VR לקבוצת הביקורת. במדד הלחץ נמצאה אינטראקציה בין זמן לקבוצה, רק בקבוצת הביקורת נצפתה עלייה בלחץ ($p=0.013$).

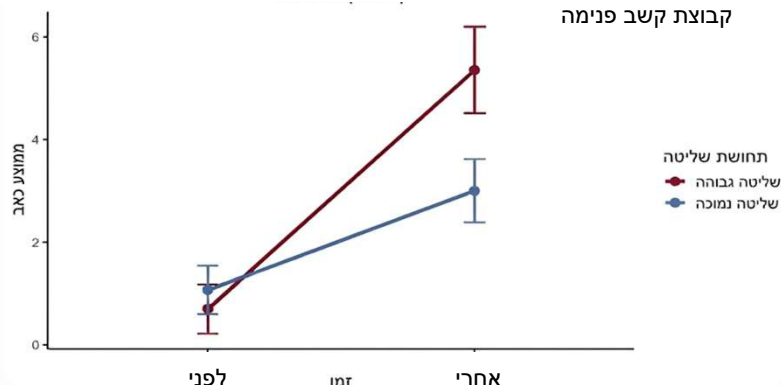
אחוזי שביעות הרצון ומדד המלצה

■ שביעות רצון גבוהה משימוש ב-VR
 ■ המלצה על שימוש ב-VR

ממוגרפיה: במדד הכאב, החרדה והלחץ לא נמצא הבדל בין משתמשות ב-VR לקבוצת הביקורת. עם זאת, בשימוש ב-VR נשים בעלות תחושת שליטה נמוכה חוו עלייה מתונה יותר בכאב לאחר הבדיקה.

אינטראקציה בין סוג ההתערבות ותחושת השליטה בניבוי רמות הכאב בקבוצת קשב פנימה

מסקנות והמלצות מדיניות

- ✓ טכנולוגיית VR אינה פולשנית ואינה כואבת ונמצאה יעילה בהפחתת כאב במטופלות שבצעו ממוגרפיה כתלות במשתנה השליטה.
- ✓ טכנולוגיית VR ממתנת עליה בתחושת הלחץ לאחר הבדיקה בקרב מטופלות הביופסיה.
- ✓ שביעות הרצון הייתה גבוהה ומרבית המטופלות ימליצו לאחרות על השימוש בה.

